

OA TILL KARLÖ

Exkursion till Karlö med start på morgonen den sista lördagen i maj låter gudomligt vad vädret beträffar när man på vårvintern påbörjar en reseplanering.

Verklighetens start såg annorlunda ut. Vi — de två sista exkursionsdeltagarna som skulle plockas upp längs vägen norrut — stod i Larsmo och väntade på bussen med blåsten och snöyran i nacken fullt vinterustrustade. (Karl-Oskar, 8 år, tyckte att situationen var helt naturlig med tanke på att vi skulle göra en tur norrut, upp till Karlö). Som tur var kom bussen innan vi var helt sura. Väl inne tillsammans med ett 25-tal andra OA:are blev vi varma både kroppsligt och andligt.

Första kaffepausen höll vi i Kalajoki vid sanddynerna, snön hade vi lämnat kvar i Larsmo men blåsten förföljde oss ännu här. De ivrigaste ornitologerna ägnade pausen åt att finkamma vattenbrynet — med tubkikare och kikare och de såg främst vadare bl.a. kärrensäppa och mosnäppa.

Färden fortsatte till huvudmålet för dagen — Limingoviken. Limingoviken är en bred, grund vik av Bottenviken där landhöjningen ger upphov till en fortlöpande förändring av stränderna. Växtlighetszonerna är väl utvecklade — vassruggarna i vattnet, starr- och sävängarna, vassväxtligheten och videbuskarna. De många häckande fågelarterna gör Limingoviken till ett av Finlands värdefullaste fågelvatten. Samtidigt är viken en viktig rastplats för flyttfåglar och sommartid under ruggningstiden samlas här många sjöfåglar.

Världsnaturfonden (WNF) har låtit uppföra en informationscentral i Virkkula by vid södra stranden av viken. Där väntade vår fågelkunnige, lokala guide för eftermiddagen. Han visade oss vägen över de vackra våtmarkerna förbi otaliga starrarter, dvärgbjörkar, pors osv. till det väldiga fågelornet. Färden gick på hala spångar och samtidigt kunde vi förkovra oss i området natur vid de naturstigstavor som fanns uppsatta längs spången.

Bland eftermiddagens fågelobservationer kan nämnas sädgås, bläsgås, grågås, sångsvan, gravand, brun och blå kärrohök. Vidare simsnäppa, brushane och v ikens kuriositet rödspov. Av småfåglar lappsparrv, sävsångare oc hsävsparrv.

Bussen väntade på oss under denna kalla och ruggiga eftermiddag invid informationscentret och detta utnyttjades med tacksamhet för ”upptining” av händer, nästippar och tår. Eftermiddagen började lida mot sitt slut när vi alla nöjda med dagen styrde kosan mot Karlö. Efter intagen kvällsvard i Kempele for vi över med Karlöfärjan. På Karlö styrde vi bussen raka vägen över ön mot Marjaniemi och Rantasumppu semesterby — vårt övernattningsställe.

Lavmattor på Karlö. Foto: Kaj Löfvik.

Kvällen var fri och ägnades åt promenader längs stranden och ornitologiska utfärder. T.o.m. naturstigen som var 11 km lång, mycket blöt och nästan oframkomlig på många ställen, vågade några modiga exkuranter sig på. Vi bodde i 4 personers fullständigt utrustade stugor med skön elvärme och utsikt över det villande havet.

Söndagen inleddes med en präktig fukost på semesterbyns "restaurang". Eftersom vi inte fick till stånd att besöka den av WWF understödda fjällgåsuppfödningen p.g.a. att gässen hade ungar och inte fick bli störda ägnades förmiddagen åt att göra Karlö. Ön täcks till största delen av torra moskogar, tall dominerade med lav i bottenskiktet. Laven är en viktig inkomstkälla för Karlöborna, den plockas sommartid för att i Mellan-europa användas som dekoration i blomsteruppsättningar. Övriga inkomstkällor för de ca 900 fasta Karlöborna är fiske (främst strömmingsfiske) och turism. Runt Marjaniemie finns fina sandstränder för solbad, där finns också lotsstation och Uleåborg universitets biologiska forskningsstation.

Under vår förmiddag på Karlö hann vi se den talrika lavvegetationen i tallskogarna, "Mamren tammisto" den dunge tallar med den aktningvärda åldern på 250—300 år — tallarna har med åldern fått en vacker ekliknande silhuett och till sist Kyrksundet — ett internationellt känt fågelskyddsområde på den "frodigare" södra delen av ön där ornitologerna såg mycket intressant (dock inga "nya" arter för resan).

Hemfärden påbörjades 12-tiden. Vi besåg den idylliska gamla stan i Brahestad bl.a. den vackra kyrkan. På vägen ner till hamnen stannade vi av en slump vid en liten sjö där vi såg flera nya arter bl.a. brunand, svarthakedopping och skäggdopping. För att hålla tiden och vara tillbaka i Vasa vid 20-tiden körde vi sedan raka vägen hem. Vid Ohtakari sandområde hann vi dock med kaffe och glass. Ornitologerna summerade antalet observerade arter under resan till 97!